

Business Panel

2 • 2025

Tiina Helenius on työeläkeyhtiö Elon pääekonomisti. Hänet tunnetaan syvällisestä makrotalouden ymmärryksestään sekä kyvystään tuoda talousilmiöt lähelle kuulijaa. Helenius on toiminut tehtävässään vuodesta 2019 alkaen. Sitä ennen Helenius on työskennellyt mm. Handelsbankenin pääekonomistina. Suurelle yleisölle Tiina Helenius on ollut vuosia tuttu näky varsinkin Ylen aamun Jälkipörssissä. Heleniuksella on vahvat siteet Pohjanmaalle, sillä hän on valmistunut kauppatieteiden maisteriksi Vaasan yliopistosta. Hänet on valittu Vaasan yliopiston vuoden alumniksi vuonna 2022.

Kansainvälisen talouden epävarmuus hälveni Trumpin kauppasopimusten myötä

Maailmantalouden kasvunäkymät paranivat hieman kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä, kun Yhdysvallat solmi alustavia tullisopimuksia tärkeimpien kauppakumppanien kanssa. Sijoitusmarkkinoilla tunnelmaa kohensi erityisesti Yhdysvaltojen keskuspankin syyskuussa toteuttama ohjauskoron lasku.

Globaalin talouden huomio kohdistui Yhdysvaltojen työmarkkinoihin, joiden tilanne osoittautui odotettua heikommaksi. Yhdysvaltojen talous jatkoi kasvuaan vahvan kulutuksen ja yritysinvestointien ansiosta, mutta huolta herätti AI-investointien kasvanut merkitys talouskasvulle ja ennen kaikkea se, onko näiden investointien taustalla olevien yhtiöiden rooli ja pörssi-arvo kasvanut jo niin suureksi, että voidaan puhua osakekuplasta.

Kiinan talouskasvu pysyi vaatimattomana, ja hallinto pyrki tukemaan kotitalouksien kulutusta finanssipolitiikan keinoin. Sanottavaa menestystä elvytyksellä ei saatu aikaan, ja Kiinassa olematon kuluttajainflaatio kuvastikin kotitalouksien heikkoa kysyntää ja luottamusta sekä vahvaa halua säästää.

Euroalueella inflaatio hidastui ja talouskasvu elpyi maltillisesti. Etelä-Euroopassa kasvua vauhditti Next-GenerationEU-elvytyspaketti, joka lisäsi investointeja.

Suomessa talous piristyi hieman, mutta BKT:n kasvu jäi vaatimattomaksi kotitalouksien kulutuksen hiipuesssa työttömyyspelkojen ja reaalityulojen hitaan kohenemisen vuoksi. Kotitalouksien ostovoima heikentyi merkittävästi koronapandemian aikaisen inflaatio-shokin jäljiltä ja tähän sopeutuminen on vienyt aikaa. Heikko kulutuskysyntä on osaltaan lisännyt työttömyyttä muodostaen talouteen negatiivisen kierteen. Vielä alkusyksystä Suomessa oli reilut 50 tuhatta työtöntä enemmän kuin vuosi sitten.

Teollisuudessa nähtiin positiivisia merkkejä tuotannon pirstymisestä ja yritysinvestointien elpymisestä. Rakentamisessa pohja saavutettiin, mutta elpyminen etenee hitaasti ja investointitaso on edelleen matala. Kauppasodan ja geopolittisten jännitteiden vaikutukset heijastuivat myös Suomen talouskasvuun.

Koronlaskut, finanssipolitiikka ja reaalityulot tukevat suhdanteita lähitulevaisuudessa

Lähikuukausien talousnäkymät ovat varovaisen myönteiset niin maailmantaloudessa kuin Suomessa. Kotitalouksien reaalityulojen kasvu inflaation hidastuttua tukee kulutusta ja laskenut korkotaso vahvistanee luottamusta niin kotitalouksien kuin yritysten osalta. Toisaalta Yhdysvaltain tullimaksut varjostavat tuotanto- ja vientinäkymiä sekä saattavat aiheuttaa yrityksille kustannus- ja marginaalipaineita. Toisaalta positiivisia kasvuajureitakin on näköpiirissä. Euroopan maiden puolustusmenojen ja muiden julkisten menojen lisäys voi kasvattaa suomalaisten investointitavaroiden ja puolustustarvikkeiden kysyntää. Lisäksi asuinrakentamisen käynnistyminen odotettua nopeampana tai vihreän siirtymän investointien runsaampi toteutuminen ovat mahdollisia positiivisten yllätysten lähteitä Suomen taloudelle.

Keskeiset riskit liittyvät Suomessakin geopolittisiin jännitteisiin, jotka tekevät taloustilanteesta hyvin muutosherkän. Yhdysvaltojen hallinnon toimet lisäävät epävarmuutta ja suuret taloudet, kuten Yhdysvallat ja Kiina, ajavat entistä voimakkaammin omia etujaan, mikä voi pakottaa pienemmät taloudet nopeisiin sopeutuksiin. Suomen sopeutumiskykyä rajoittavat julkisen talouden kestävyysongelmat ja heikko kasvupotentiaali.

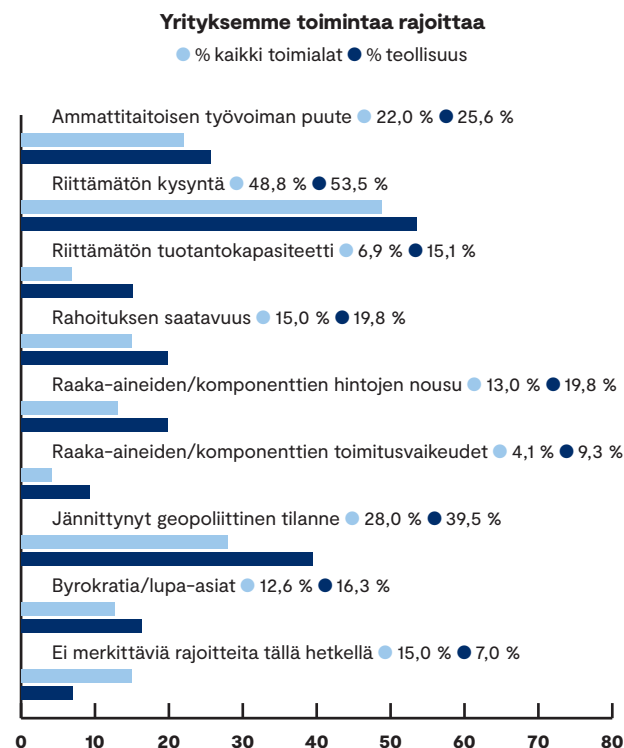
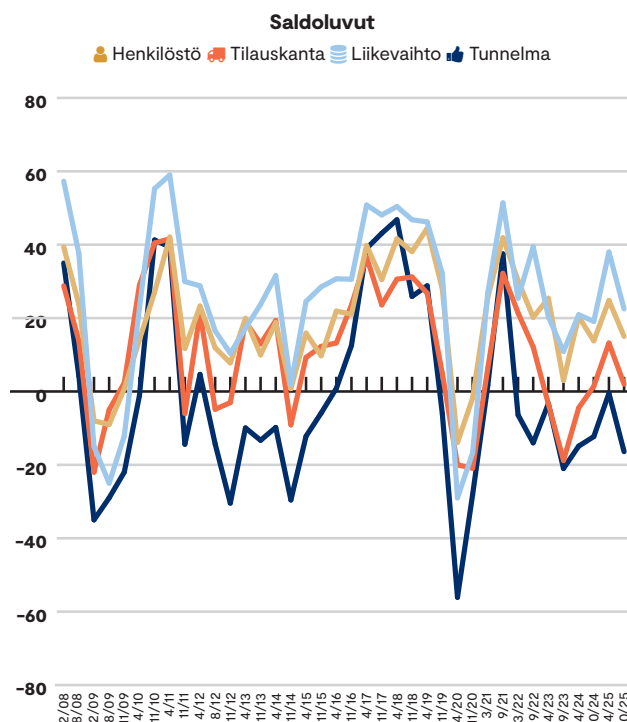
Talouden käänne antaa odottaa

Yritysten arviot suhdannetilanteesta ottivat takapakia kevääseen verrattuna. Heikkeneminen koskee laaja-alaisesti niin liikevaihtoa, tilauskanta, vientiä kuin henkilöstömäärääkin. Eri toimialoilla vallitsevia yleis-tunnelmia luonnehditaan pessimistisiksi. Tämä käy ilmi Pohjanmaan kauppakamarin jäsenyrityksilleen loka-kuun alussa tekemästä Business Panel -suhdannebarometristä.

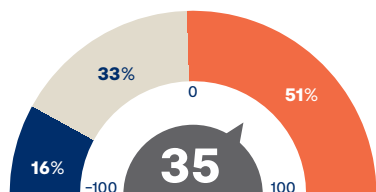
Yritysten toimintaa rajoittaa eniten heikko kysyntätilanne, joka on korostunut entisestään verrattuna aikaisempiin kyselyihin. Nyt jo lähes 50 prosenttia vastaajista toteaa, että riittämätön kysyntä rajoittaa heidän toimintaansa tällä hetkellä. Muista huolista korostuu jännittynyt geopolitiittinen tilanne, joka jarruttaa toimintaa erityisesti teollisuudessa. Muilla aloilla jännite on hieman helpottanut kevään kyselystä.

Vahvin saldoluku, 23, löytyy liikevaihto-odotuksista. Kaikilla toimialoilla saldoluku on indikaattoreista vahvin, ja rakennusallalla se on jopa vahvistunut keväästä. Yrityksistä 78 prosenttia näkee liikevaihtonsa yltävän tänä vuonna vähintään viime vuoden tasolle. Myös kannattavuuden ennallaan pysymiseen tai paranemiseen uskoo 75 prosenttia vastaajista.

Tilaukantojen kehitys oli yhä kohtalaisen myönteisiä, vaikka sekin notkahti suhteessa edelliseen kyselyyn. Edellisvuotta paremmaksi tilauskantansa arvioi 26 prosenttia vastaajista ja huonommaksi 24 prosenttia.

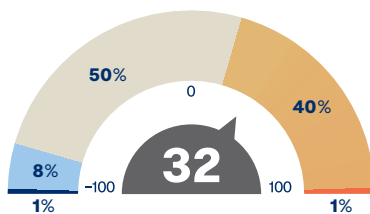

Teollisuus

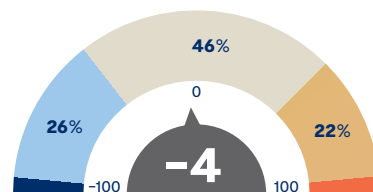
Liikevaihto

● pienempi ● yhtä suuri ● suurempi

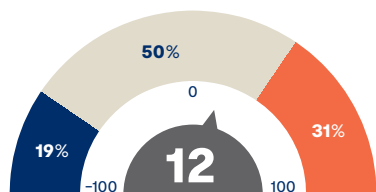
Henkilöstön määrä

● vähentyy merkittävästi ● vähentyy hieman
● pysyy samana ● kasvaa hieman
● kasvaa merkittävästi

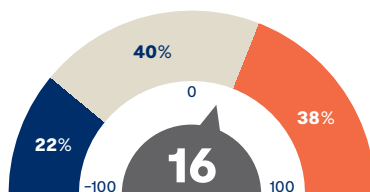
Yleinen tunnelma

● erittäin pessimistinen ● pessimistinen ● normaali
● optimistinen ● erittäin optimistinen

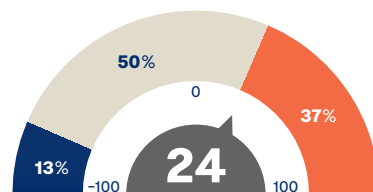
Tilaukset

● pienempi ● yhtä suuri ● suurempi

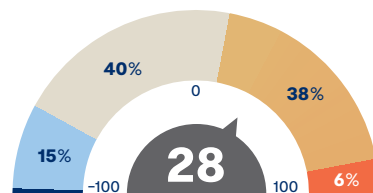
Investoinnit

● pienempi ● yhtä suuri ● suurempi

Vienti

● pienempi ● yhtä suuri ● suurempi

Kannattavuus

● heikkenee paljon ● heikkenee
● pysyy ennallaan ● paranee
● paranee paljon

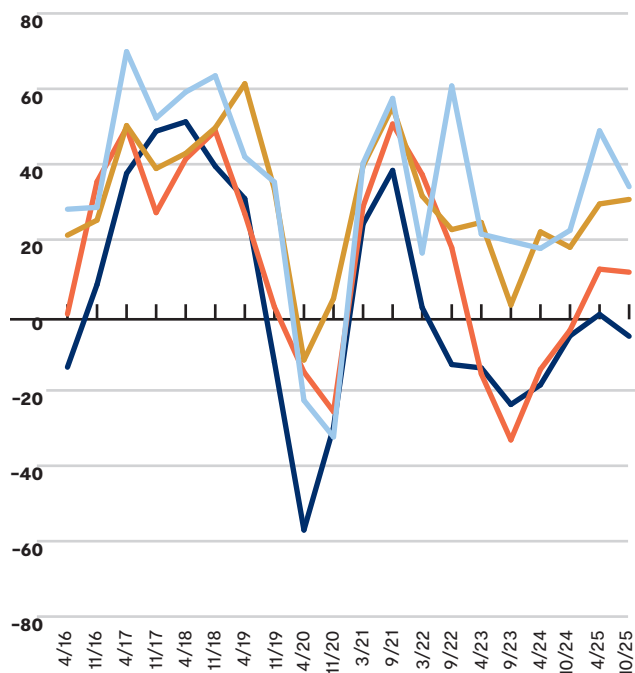
Teollisuuden näkymät ovat kokonaisuudessaan heikentyneet kevään mittauksesta, mutta edelleen tunnelmaa lukuun ottamatta kaikki saldoluvut ovat positiivisia. Liikevaihto-odotukset ja rekrytointinäkymät ovat varsin hyviä, ja yrityksissä henkilöstön määrän nähdään jopa kasvavan. 41 prosenttia on rekrytoimassa lisää henkilöstöä seuraavan kuuden kuukauden kuluessa ja 50 prosenttia pitää henkilöstömääränsä nykyisellä tasolla.

Tilaukskannoissa on tapahtunut pieni notkahdus, mutta silti lähes kolmannes vastaajista kertoo tilaukskantansa olevan edellisvuotta vahvempi. Kannattavuuskin on teollisuudessa parantunut hieman: yhteensä 44 prosenttia uskoo kannattavuutensa parantuvan edelliseen vuoteen nähden. Myös usko investointien toteutumiseen on edelleen vahvaa, sillä 78 prosenttia yrityksistä kertoo investoivansa yhtä paljon tai enemmän kuin viime vuonna. Teollisuuden vientinäkymät ovat pysyneet kevääseen nähden samalla tasolla, ja reilu kolmannes arvioi, että vienti ylittää kuluvana vuonna viime vuoden tason.

Suurimpina pullonkauloina on jännittynyt geopolittinen tilanne, josta kärsii 40 prosenttia vastaajista, ja riittämätön kysyntä, jonka nostaa esiin 54 prosenttia vastaajista. Teollisuuden näkymiin tuovat eniten huolta Yhdysvaltojen tullipolitiikka sekä Euroopan hidas talouskasvu.

”Keski-Euroopan markkinan tilanne vaikuttaa meihin. Trumpin tullien vaikutus alkaa näkymään ensi vuodelle viiveellä.”

”Kun suhdanne kääntyy ja kysyntä taas kasvaa, on työvoimapula suurella todennäköisyydellä seuraava kasvun pullonkaula.”

Saldoluvut

● Henkilöstö ● Tilaukset ● Liikevaihto ● Tunnelma

Rakentaminen

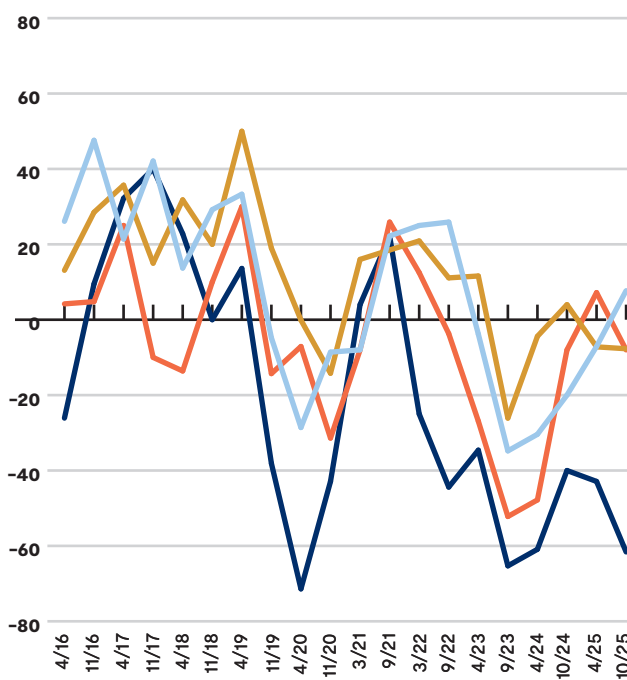
Rakennusalan matalasuhdanne ei edelleenkään ota helpottaakseen. Liikevaihtoa kuvaava indikaattori on noussut keväästä, mutta muuten on otettu jälleen takapakkia. Syvimmällä on edelleen tunnelmaa mittaava saldoluku, joka on -61. Alalla ei löydy ketään, jolla tunnelma olisi erittäin optimistinen ja peräti 73 prosenttia pitää tunnelmaa vähintään pessimistisenä.

Liikevaihdon kasvua ennakoi reilu kolmannes vastaajista ja edellisvuoden tasoon arvelee pääsevänsä 38 prosenttia yrityksistä. Alaa haastaa erityisesti riittämätön kysyntä, josta kärsii 64 prosenttia vastaajista.

Tilaukanta on heikentynyt keväästä, ja 44 prosenttia vastaajista kertoo tilaukantansa olevan vuodentakaista huonompi. Tilanne on kuitenkin hyvin kaksijakoinen, sillä reilusti joka kolmas kertoo tilauskirjojensa olevan vuoden takaista paksummat. Kannattavuus on kärsinyt kevään nousun jälkeen saldoluvun ollessa -7.

”Tilaukanta on hyvä, mutta hintataso on katastrofaalinen eikä taloudellista kannattavuutta tällä hetkellä ole.”

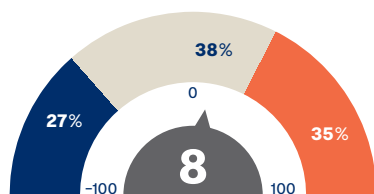
Alan harvoja valonpilkahduksia näyttää investointien kehitys. Vaikka kokonaisuudessaan saldoluku on pakasella -8, niin kuitenkin lähes joka viides kertoo investointiensä olevan vuoden takaista suuremmat. Rahoitus näyttäytyy jossain määrin pullonkaulana, ja 16 prosenttia vastaajista nostaa rahoituksen saatavuuden toimintaa rajoittavaksi tekijäksi.

Saldoluvut

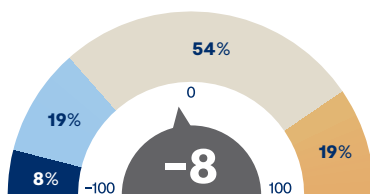
Henkilöstö Tilaukanta Liikevaihto Tunnelma

”Varsinkin suomalainen rahoitus loistaa poissaolollaan kiinteistömarkkinasta.”

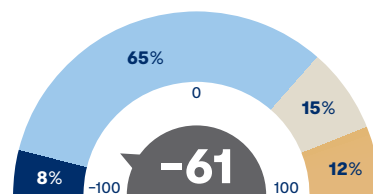
Liikevaihto

● pienempi ● yhtä suuri ● suurempi

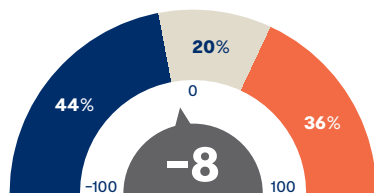
Henkilöstön määrä

● vähentyy merkittävästi ● vähentyy hieman ● pysyy samana ● kasvaa hieman ● kasvaa merkittävästi

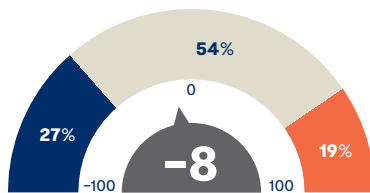
Yleinen tunnelma

● erittäin pessimistinen ● pessimistinen ● normaali ● optimistinen ● erittäin optimistinen

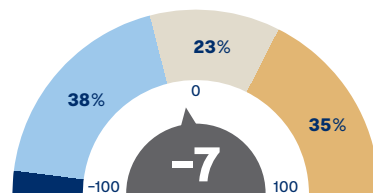
Tilaukanta

● pienempi ● yhtä suuri ● suurempi

Investoinnit

● pienempi ● yhtä suuri ● suurempi

Kannattavuus

● heikkenee paljon ● heikkenee ● pysyy ennallaan ● paranee ● paranee paljon

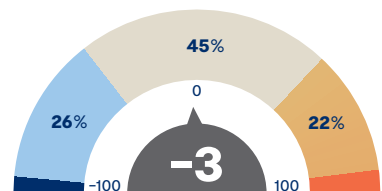
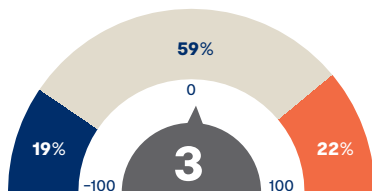
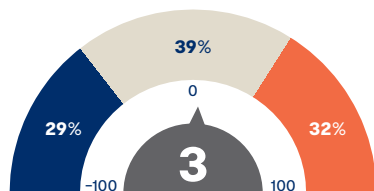
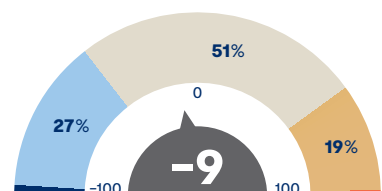
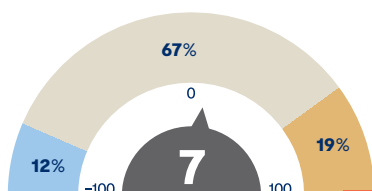
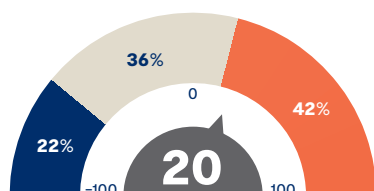
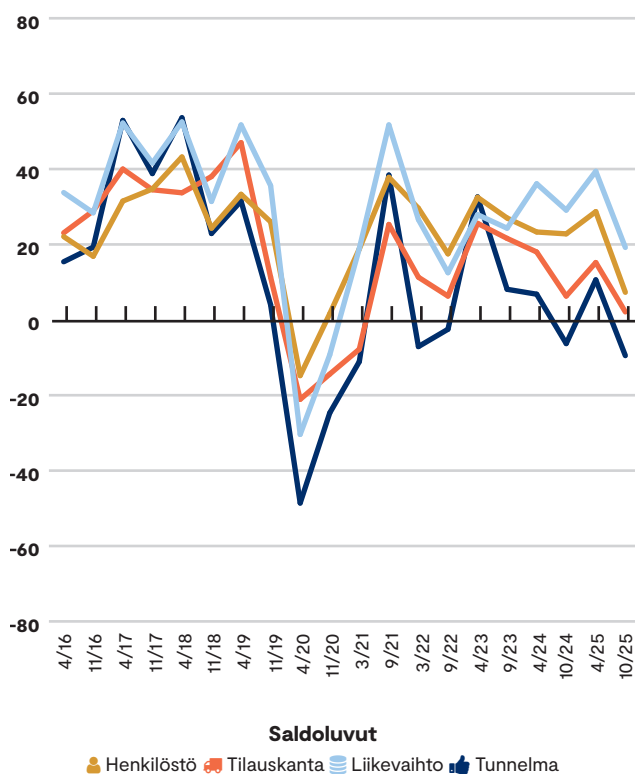
Yksityiset palvelut

Palvelualan suhdanne on sukeltanut keväällä orastaneen kasvun jälkeen. Kaikkien indikaattoreiden laskeva kulma on samansuuruinen, mutta muiden kuin tunnelman osalta ollaan edelleen nollaviivan positiivisella puolella. Tunnelman saldoluku vaipui jopa viime syksyä matalammaksi ollen -9.

”Heikko suhdannäkymä vaikuttaa palvelujen kysyntään siten, että yritysasiakkaiden päätökset viivästyvät ja palvelujen ostot rajoittuvat vain pakollisiin hankintoihin.”

”Yrityksemme on muille yrityksille palveluja tuottavana yrityksenä osittain sen varassa, miten muilla toimialoilla menee ja millainen usko niillä on panostaa tulevaisuuteen.”

Kuitenkin 71 prosenttia niistä vastaajista, joille tilauskannalla on merkitystä, kertoo tilauskantojen olevan viime vuoden tasolla tai paremmat. Tämä ei kuitenkaan näy erityisen paljon vielä rekrytointiaikomuksissa: viidennes vastaajista on aikeissa rekrytoida seuraavan kuuden kuukauden kuluessa. Kannattavuuden suhteen tilanne on voimakkaasti kahtiajakoinen: 26 prosenttia kertoo kannattavuutensa parantuvan, 29 prosenttia heikkenevän.

Kauppa

Kaupan alaa haastoivat keväällä laajat lakot, ja keuhkoa tilannetta on jatkunut tämän jälkeen kuluttajien luottamuksen talouteen ollessa matalalla. Riittämätön kysyntä näkyykin kaupassa, sillä 72 prosenttia vastaajista nostaa sen kaupan alan toimintaa rajoittavaksi tekijäksi. Lisäksi kauppaa haastaa kuluttajien halpaostokset Kiinasta, kuten Temusta. Tunnelma kaupan alalla onkin jatkunut synkänä saldoluvin ollessa -39.

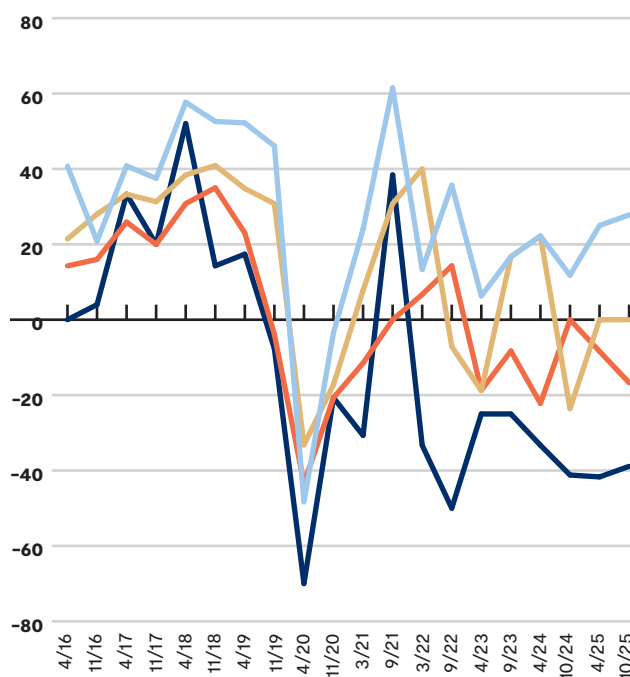
”Alkuvuodesta lomakauteen selvää piristymistä, sen jälkeen äkkipysähdys.

Jos loppuvuosi on lähellekään normaali, paranee liikevaihto ja tulos.”

”Kuluttajien yksityistuen johtuen kilpailu on vinoutunut, mikä puolestaan johtaa suomalaisyritysten pienempään kysyntään ja menetettyihin verotuloihin.”

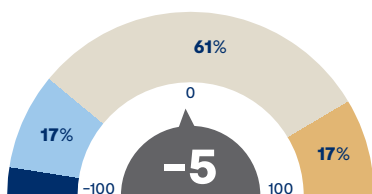
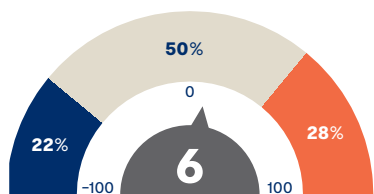
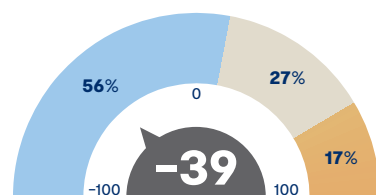
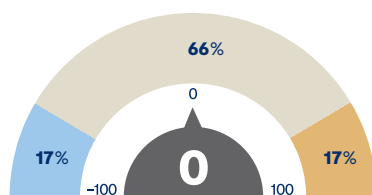
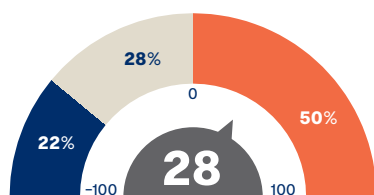
Kaupan alan investoinnit ovat hyittyneet kevään näkymistä, mutta edelleen 28 prosenttia kertoo investoivansa enemmän kuin edellisvuonna. Liikevaihto-odotuksissa on pientä myönteistä näkymää ja jopa kasvua kevästä: puolet vastaajista odottaa liikevaihtonsa ylittävän edellisvuoden liikevaihdon. Kannattavuuteen tämä ei peilaudu, sillä reilu viidennes arvelee kannattavuutensa heikkenevän.

Rekrytointinäkömät ovat kevään tapaan osin kaksijakoiset. Valtaosa, 66 prosenttia yrityksistä pitää henkilöstönsä määrän nykyisellään. Rekrytoivia yrityksiä on saman verran kuin niitä, jotka ovat vähentämässä väkeä.

Saldoluvut

Henkilöstö Tilaukanta Liikevaihto Tunnelma

**KAUPPAKAMARI
HANDELSKAMMAREN**

Tämä talouskatsaus tarkastelee tilannetta syksyllä 2025 Pohjanmaan kauppakamarin alueella. Alue on sama kuin Pohjanmaan ELY-keskuksen alue ja käsittää Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnat. Talouskatsaus perustuu Pohjanmaan kauppakamarin Business Panelin aineistoon. Kysely toteutettiin 3.–8.10.2025 kauppakamarin jäsenyritysten keskuudessa. Kyselyyn vastasi kaikkiaan 250 yritystä ja vastausprosentti oli 26.

Laaja kuvasarja Business Panelista on katsottavissa kotisivuiltamme
<https://www.ostro.chamber.fi/category/tilastot/>